

ВИКТОР ПЕЛЕВИН
КОЛЕДЕН КИБЕРПЪНК, ИЛИ
„KH-117.DIR“

Превод от руски: Иван Попов, 1997

chitanka.info

Не е нужно човек да бъде специалист по така наречената култура, за да забележи общия за практически всички страни спад на интереса към поезията. Може би това е свързано с политическите промени, станали в света през последните няколко десетилетия. Поезията, далечен потомък на древната заклинателна магия, добре се приспособява при деспотизма и тоталитарните режими по силата на своеобразен резонанс — такива режими по правило сами имат магическа природа и затова са способни по естествен начин да подхранват друго разклонение на магията. Но пред лицето (по-скоро лицата) на трезвомислещата хидра на пазара поезията се оказва безсилна и като че ли ненужна.

Но това за щастие не означава нейната гибел. Просто от фокуса на обществения интерес тя се измества към далечната му периферия — в пространството на университетските градчета, районните многотиражки, стенвестниците и художествените вечери. Нещо повече, дори не може да се каже, че тя съвсем напуска този фокус — все пак ѝ се удава да запази своите позиции и в тази нажежена област, към която е насочен блуждаещият и мътен поглед на човечеството. Поезията живее в названията на автомобили, хотели и шоколади, в имената, давани на корабите, дамските превръзки и компютърните вируси.

Последното е най-удивително от всичко. Нали по своята природа компютърният вирус не е нищо друго освен бездушна последователност от команди на микроасемблер, прилепваща се незабелязано към други програми, за да превърне в един прекрасен ден компютъра в безсмислен куп от метал и пластмаса. И ето на тези програми-убийци дават имена като „Леонардо“, „Каскад“, „Жълтата роза“ и тъй нататък. Може би поетичността на тези имена не е нищо друго освен връщане към упоменатата заклинателна магия; може би това е опит да бъде някак очовечен, одушевен и умилюствен мъртвият и всемогъщ полупроводников свят, нали носещите се през него електронни импулси определят човешката съдба. Нали дори богатството, към което цял живот се стреми човек, в наши дни означава не подземия, където лежат купчини злато, а съвършено безсмислена за непосветения последователност от нули и единици, пазена в паметта на банковия компютър, и всичко, към което се стреми и най-преуспяващият предприемач през пълните с работа и грижи

години, преди инфарктът или куршумът да го принудят да мине към друг вид бизнес — това е да измени последователността от заряди в някакъв трийсет и два емитерен транзистор в чипа, който е толкова малък, че може да се разгледа само през микроскоп.

Затова няма нищо чудно, че компютърният вирус, парализирал напълно за няколко дни живота в големия руски град Петроплаховск, беше наречен „Коледна нощ“. (В антивирусните програми и компютърната литература обикновено го обозначават като „КН-117.DIR“ — какво означават тези цифри и латински букви ние не знаем.) Но името „Коледна нощ“ не бива да се смята за чист данък на поезията. Работата е там, че някои вируси се задействат в определено време или определен ден — така например вирусът „Леонардо“ би трябвало да свърши черното си дело на рождения ден на Леонардо да Винчи. По същия начин вирусът „Коледна нощ“ излиза от сън в нощта преди Коледа. Що се касае до неговото действие, то ние ще се опитаме да го опишем колкото се може по-просто, без да се задълбаваме в технически подробности — в края на краищата само за специалиста е интересно в кой клъстер „КН-117.DIR“ записва тялото си и как именно видоизменя таблицата за разположението на файловете. За нас е важно само това, че този вирус разрушава намиращите се в компютъра бази данни, при това го прави по доста необичаен начин — информацията не просто се разрушава или изтрива, а сякаш се размесва, при това много добросъвестно.

Нека си представим компютър, стоящ някъде в кметството, в който са събрани всички сведения за живота на града (трябва да кажем, че така беше и в Петроплаховск). Докато този компютър е в изправност, неговата памет прилича на подредено кубче на Рубик — например на синята страна се пазят някакви сведения за комуналните служби, на червената — данни за градския бюджет, на жълтата — личната банка от данни на кмета, на зелената — неговият бележник, и тъй нататък. И така, активирайки се, „КН-117.DIR“ започва да върти страните на това кубче по безумен и непредсказуем начин, но при това всички клетки се запазват и самото кубче — също. Ако продължим тази аналогия, то антивирусните програми, проверявайки паметта на компютъра за наличие на вирус, сякаш измерват ръбовете на това кубче, и ако те не се изменят, се прави изводът, че вируси в компютъра няма. Затова всички дискови ревизори и дори най-новите евристични

анализатори са безсилни пред „КН-117.DIR“; неизвестният програмист, по незнайна причина преминал на страната на абстрактното зло, е създал истински малък шедьовър, удостоен с полугласна презрителна похвала от самия доктор Лозински, висш авторитет в областта на компютърната демонология.

За автора на вируса не е известно нищо. Вървяха слухове, че това е същият побъркан инженер Герасимов, по делото на който за пръв път в практиката на петроплаховския съд бе приложен законът за защита на животните. Това дело беше шумно, така че щепомним за него само в най-общи черти. Герасимов, човек по рождение психично неуравновесен и при това принадлежащ към онази многочислена прослойка от нашето общество, която не разбра и не прие реформите, ненавиждаше всички тези израстъци на бъдещето, които си пробиват път към слънцето през многослойния асфалт на печалното ни битие. На тази почва у него се разви мания за преследване; за него най-главен символ на станалите в страната промени кой знае защо стана бултериерът. Може би този факт е свързан с това, че в шестнайсететажния блок, където той живееше, много хора си бяха завъдили кучета от тази популярна порода, и слизайки с асансьора, Герасимов много пъти се бе озовавал в компанията на три, четири, а понякога и пет бултериера едновременно. Всичко свърши с това, че Герасимов разпродаде своето неголямо имущество и влизайки в сериозни за човек с неговите средства дългове, също си взе бултериер.

Съседите отначало много се зарадваха на тази промяна, настъпила у Герасимов. На пръв поглед им се струваше, че тя свидетелства за сериозното желание на човека да се приспособи към изменилите се обстоятелства и да заживее накрая в крак с времето. Но когато се изясни какво име е дал Герасимов на кучето, любителите на животните от неговия дом бяха просто шокирани. Работата е там, че той нарече бултериера „Муму“^[1]. Вечерно време Герасимов почна да излиза на разходки към близката река и се случваше той дълго да стои на брега, гледайки към средата на потока и напрегнато мислейки за нещо. Муму си играеше наоколо, понякога дотичваше до стопанина си, за да се отърка в крака му и да го погледне в лицето с доверчивите си червени очички.

Собствениците на кучета от блока, където живееше Герасимов, решиха, че тези разходки носят явно демонстративен характер.

Работата, както е известно, свърши със съд; намеси се самият кмет на Петроплаховск, бивш страстен любител на бултериерите, и Герасимов бе лишен от права върху животното.

— Герасимов ненавижда всичко онова, което олицетворява Муму — каза на процеса държавният обвинител, — по-точно, Муму олицетворява всичко онова, което ненавижда Герасимов. А нали за хиляди и хиляди руснаци бултериерът стана символ на успех в живота, оптимизъм, вяра във възраждането на нова Русия! Герасимов протяга лапи към Муму само защото те са прекалено къси, за да се докопа до ония, които символизира това куче. Но ние настояваме да го лишим от права върху животното не заради тези убеждения, както и да се отнасяме към тях, не — ние настояваме за това, понеже бедното куче е заплашено от опасност!

Герасимов загуби процеса. Предполагаше се Муму, взет под закрилата на закона, да бъде пратен в елитен спецкучкарник, където доживяваха дните си бултериерите, питбулмастифите и вълкодавите на загинали капитани от бизнеса; парите за храна на Муму и за специалната клетка, в която трябваше да пратят кучето по пощата, задели лично кметът.

Може би затова и възникна слухът, че Герасимов е написал „КН-117.DIR“, за да отмъсти на кмета. На нас тази версия ни се вижда малко вероятна. Първо, програмист, способен да напише вирус от класата на „Коледна нощ“, едва ли би тръгнал да прехвърля злобата и завистта си към чуждото богатство върху невинния за нищо бултериер — той без съмнение би бил достатъчно състоятелен човек, за да си вземе ако ще и десет бултериера. Второ, Герасимов нито веднъж не се е появявал в кметството, а възможността да бъде заразен с този вирус компютър през Интернет е крайно съмнителна. И трето, което е най-важното, във версията за авторство на Герасимов отсъства всякаква логика. Както каза в съда обвинителят, Герасимов протяга лапи към Муму само защото те са прекалено къси, за да достигне някой, който би могъл да го удари през лапите както трябва. Герасимов беше прекалено страхлив, за да се реши да закачи някой от имащите реална власт. А кметът на Петроплаховск Александър Ванюков, познат в града с прякора Шурик Спиноза, такава власт без съмнение имаше. Между другото, той бе получил този прякор съвсем не заради

философски увлечения, а защото в самото начало на кариерата си беше убил няколко човека с игла за плетене.

Ванюков беше един от тримата души, които държаха Петроплаховск. (Тук въображението ни рисува трима мускулести атланти, държащи на плещите си парче земя, покрита с улици и къщи. Ще ограничим разказа си с Ванюков — просто другите двама нямат никакво отношение към нашата история.) Ванюков контролираше главно проституцията, търговията и наркобизнеса; защо му бе потрябвало в допълнение към тези неща да поеме върху себе си и задълженията на кмет, никой не знае. Но може да си представим как би могло да се зароди у него такова желание — сигурно докато се е връщал от банята към офиса, той е разглеждал сивокафявите къщички на родния град през тъмното стъкло на лимузината и случайно е видял плакат, призоваващ всички на кметските избори. Казват, че Ванюков имал навика да си върти копчетата — сигурно точно така си е играел с някое копче на панталона или на сакото и изведнъж помислил, че много по-добре би било да гласува за себе си, отколкото за някакъв си кмет.

Останалото било техническа подробност. Като взел решение да се балотира за кмет, Ванюков най-напред провел съвещание със своите „барсици“ („барсик“ наричат онзи, който държи проституцията на територията на един градски район; съответства примерно на капитан от милицията). Той им обяснил, че ако само един от тях не мобилизира всичките си подопечни момичета за агитационни мероприятия, то той, Ванюков, ще вземе игла за плетене и собственооръчно ще прати този барсик на оня свят. По-нататък референтът на Ванюков обяснил: всички участници в агитацията трябва да изглеждат целомъдрено и невинно и в никакъв случай да не ходят с панталони, тъй като това може да отпъди възрастните хора и изобщо консервативната част от електората.

От Москва за много пари бил докаран специалист в сянка по постановка на предизборни кампании. Ванюков бил слушал много истории как този специалист организирал в съседния град Екатеринодидинск предизборна кампания за Държавната Дума на местната кръстница Даря Сердюк; особено се наблягало в кампанията върху борбата с организираната престъпност, а главният лозунг,

тиражиран на хиляди листовки, звучал така: „От нахалните крадци Даря Сердюк ще ни спаси!“

Ванюков помолил специалиста да организира за него нещо подобно. Специалистът отделил една седмица за изучаване на обстановката и накрая представил разгърнат анализ на психологическата ситуация в града — цяла папка с някакви раздвоени графики, таблици и разделени на сектори кръгове. В резултат на допитванията до общественото мнение в града се изяснило, че за разлика от Екатеринодибинск, където сред избирателите ненавистта към мафията наистина била много силна, в Петроплаховск, където получаваха големи доходи от туризма, за жителите му беше характерен някакъв неопределен шовинизъм; те ненавиждаха някакви абстрактни „мръсници“ и „лайнари“, които съвсем „са им се качили на главите“ и „няма живот от тях“. На въпроса какви все пак са тези мръсници жителите обикновено вдигаха рамене и казваха: „Че кой не ги знае? Ясно кои са“. Затова се предложи избирателната кампания да се проведе под знака на готовността на кмета да противостои на тези „мръсници“, без особено да се конкретизира кои са те, за да не се получи, както се изразил специалистът, „секционирание на електората“. В качеството на предизборен лозунг бил предложен следният текст: „От лайнари и мръсници Ванюков ще ни спаси!“

Когато показали на Ванюков това двустиие, за което, отчитайки запълнената с графики папка, били платени сто и осемдесет хиляди долара, той помислил, че се е захванал не с това, с което е трябвало. Очевидно от завист в него се събудил Шурик Спиноза, и московчанинът едвам се измъкнал от Петроплаховск жив. Разбира се, наложило се да сменят текста, при това не на последно място защото всички, въввлечени в предизборната кампания, смътно усещали, че ако има в Петроплаховск лайнар и мръсник, то това е именно Ванюков. Затова в окончателния си вид лозунгът звучал така: „Ванюков ще ви опази от диктатура и зарази!“. Именно с него Ванюков спечели изборите, при това със солидна преднина.

Като кмет Ванюков се ръководеше от древнокитайския завет, гласящ, че за най-добрия управник народът не знае нищо освен името му. Той два пъти проведе празник под названието „Виват, Петроплаховск!“, за който не може да се каже абсолютно нищо. Веднъж се срещна в кабинета си с редакторите на градските вестници;

по време на беседата той в мека и деликатна форма се постара да им обясни, че изразите „бандит“ и „крадец“, с които злоупотребяват средствата за масова информация, вече отдавна са престанали да бъдат политически коректни (този израз Ванюков го прочете от листчето, написано от референта; очевидно това беше изкълчен превод на американското „politically correct“). Нещо повече, каза Ванюков, тези думи вкарват хората в заблуждение — думата „крадец“ сякаш допуска, че човекът, наречен така, може да слезе от своя „линкълн“ и да се промъкне през нечие прозорче, за да открадне парче месо от тенджерата със супа (стенограмата зафиксира дружния смях на редакторите), а терминът „бандит“ предполага, че такъв човек го търси милицията (отново отбелязан в стенограмата смях). На въпроса с какъв термин да се означават гореизброените категории граждани, Ванюков отговори, че лично на него много му харесва изразът „особен икономически субект“, или съкратено ОИС. А онези журналисти, които обичат да се изразяват витиевато и фигуративно, могат да използват словосъчетанието „свръхнов руснак“. Този израз вече отдавна не учудва никого, но интересно, че на малцина е известен истинският му автор — референтът на Ванюков.

Изглежда това е единствената повече или по-малко забележима следа, която остави след себе си Ванюков. Може още да добавим, че през краткия период на неговото управление петроплаховските вестници наричаха Ванюков меценат и филантроп: тези два епитета — пък ако ще не съвсем адекватни и заслужени — бяха награда за ролята, която той изигра в съдбата на бултериера Муму. С една дума, ако не бяха чудовищните събития, до които доведе повредата на компютъра в кметството, в историята на Ванюков не би имало нищо необичайно или забележително.

Както всички млади технократи, Ванюков се отнасяше към компютъра с голям пиетет и се стараяше максимално да облекчи живота си с негова помощ. Всички сведения, касаещи многостранната му дейност, бяха въведени в няколко различни бази данни, до някои от които можеше да се получи достъп само с парола. Комплектът от програми-организатори и вграденият календар на практика изпълняваха вместо Ванюков цялата му рутинна ежедневна работа. Присъствието в офиса на самия Ванюков не беше задължително и затова рядко; информацията по спешни дела идваше до него

едновременно на няколкото висящи на колана му пейджъра (един от тях, със златен двуглав орел на бял фон, за цялото време бе звънял само два или три пъти), а с останалите неща добре се справяше секретарката. Работният ден в кметството обикновено започваше с това, че тя включваше компютъра и разпечатваше списъка с програмата за деня. Например когато разпечатката казваше, че трябва да се проконтролира хода на подготовката за отоплителния сезон, да се вземе рeket от грузинския ресторант и да се полеят цветята, тя спокойно пращаше първите две съобщения по съответните инстанции, вземаше буркан и тръгваше към чешмата за вода.

Примерно така се случи всичко и в оня злополучен ден, когато под пластмасовия череп на компютъра вече бяха станали няколко обширни електронни инсулта. Ванюков още не беше излязъл от новогодишния запой, работата в офиса се движеше от секретарката: градът зад прозореца, посипан от сребристия сняг, беше тих, светъл и загадъчен.

Започна се с това, че една бригада строителни работници (ако се изразим по-просто — три жени с оранжеви ватенки, като онези, дето вечно трошат с лостове леда покрай шосетата) получи много странно разпореждане на бланка от кметството. Тази бланка съдържаше недвусмисленото указание „махайте Кишкеров“; разпореждането беше подписано „Шурик Спиноза“.

Трябва да отбележим, че и тези жени, и всички останали знаеха какъв точно е кметът Ванюков. Всичко свързано с него беше окръжено от мрачен и хипнотичен ореол. И много служители в кметството дълбоко в душата си се надяваха, че Ванюков се вглежда внимателно в тях, и ако минат през някакъв неизвестен тест, ще дойде моментът, когато Ванюков ще ги изведе от полуголите сиви делници във вълшебния и страшен свят на тайнствените „върхове“. Както се изясни, примерно такава надежда — още по-трогателна заради крайната си нелепост — живееше и в тези бедни жени, отровени от мексиканските сериали и радиоактивното цвекло. Те добре знаеха кой е този Кишкеров — той беше един от най-сериозните хора в Петроплаховск, което се виждаше най-малкото от това, че се бе решил на конфликт с кметството. Трябва да кажем, че не беше никак просто да бъде „махнат“ той, понеже имението му се намираще под силна охрана: телохранителите, които откриха неговото помляно с лостове

тяло в бараката за градински инвентар, дълго не можеха да разберат как се е случило това; никой от тях дори не си помисли, че трите мрачни жени, дошли да разчистят пътеките в градината, могат да имат някакво отношение към това. Между другото, тъкмо сега ни мина през ума, че тези жени може да са били движени не от някаква несбъдваема и романтична надежда за нов живот, а просто от трудова дисциплина, на която бяха свикнали още от съветско време.

Едновременно с това четирима работещи за Ванюков професионални убийци, които убиваха времето си в билиардната на един извънградски пансионат с диетична кока-кола и вестник „Съвършено секретно“, получиха лист хартия, високомерно подписана „кмет Ванюков“. Записката в рязка форма изразяваше искането до вечерта на централната улица да не остане нито една буца^[2]. Убийците бяха хора с опит, но тук дори те трябваше да се почешат по главите. Само списъкът на „буците“, имащи офиси или някакъв бизнес на централната улица (която така се и наричаше — Централна), зае две страници. Затова на килърите им се наложи спешно да се обърнат за помощ към една приятелска групировка. Няма да описваме още веднъж чудовищните убийства, които станаха в този ден на Централната улица. Телевизията, жадна за зрелища на чужди страдания, много пъти показва в какво се беше превърнала улицата, след като по нея бе преминала кавалкада от джипове с убийци. Наистина, има нещо безсрамно в ентусиазма, с който младият телекореспондент обясняваше коя сграда е разбита с обикновен взрив „Шмел“, коя фасада е надупчена с „Муха“ и защо секретното средство „Потьомкин“, разрушавайки всички вътрешни прегради, оставя съвършено непокътнати външните стени на къщите.

На фона на тази страховита битка останалите събития от този ден ни се струват някак незначителни. Да кажем, когато групата рекетъори, хора тъпи, но изпълнителни, получи по факса запитване кога накрая ще бъде изгорен боклукът, животът на майора от милицията Козулин, държан като заложник за неплащане на процент от бизнеса си, няколко минути висеше на косъм: той вече бе полят с керосин и го спаси само това, че на Централната улица започна такава канонада, че за него забравиха съвсем.

Поразително е, но полуделият компютър на кмета застави някои от жителите на града да изпитат приятни емоции. Така собственикът

на магазина „Секс-елегант“ Еклесиаст Колпаков, който бе предприел крайно рискованата стъпка да смени „крилото“ на Ванюков с „крилото“ на другия авторитет Гриша Скорпиона, вече дълго време с трепет очакваше възмездие и бе приятно учуден, когато получи от кмета факс с изискано-вежлив коледен поздрав, подписан „Шурик Спиноза“. Затова пък кметовете на петдесетте най-близки до Петроплаховск градове изпитаха известно недоумение, получавайки текст със следното съдържание:

„До кмета (нататък следваше названието на града и името на кмета, автоматично вмъкнати от компютъра, който по команда на секретарката разпрати тези факсове). Ти, козел, или на мен ще плащаш, или на никой, ясно? До февруари да си платил рекет за половин година, а иначе за единия крак аз ще те хвана, за другия Гриша Скорпиона, и какво ще остане от теб, мършо? Помисли. Искрено и винаги Ваш, А. Ванюков, кмет на Петроплаховск.“

Разбира се, в големите мегаполиси само се посмяха над тези нахални претенции, но сред получателите на писмата имаше и хора, които се отнесоха към това сериозно, за което свидетелства смъртта на Гриша Скорпиона, последвала месец след описаните събития, — той беше разстрелян направо на генералната репетиция на пиесата на Бекет „В очакване на Годо“, която поставяше домашният му театър.

Разбира се, самият Ванюков получаваше сведения за всичко, което ставаше в града. Известно време той мислеше, че Петроплаховск е атакуван от кмета на някой от съседните градове, съвсем в духа на „Страсти по Андрей“ на Тарковски. Но доста бързо се изясни, че всички участници в безобразията твърдят, че изпълняват команди на самия Ванюков. Накрая стана окончателно ясно, че всички разпореждания, предизвикали в града такава разруха, са пратени от компютъра в кметството, а тъй като секретарката беше извън подозрения, стана очевидно, че цялата работа е в самия компютър. Не е известно знаел ли е Ванюков за съществуването на компютърни вируси; възможно е той да е възприел случилото се като лично оскърбление, нанесено му от компютъра, който той разглеждаше като напълно одушевено същество. В полза на това предположение говори неговата подчертано емоционална реакция: като нахълтал в офиса и измъкнал от кобура под мишницата си никелираната „Берета“, той изблъскал страшно пиццата секретарка и с петнайсет

деветмилиметрови куршума направил на нищо великолепия „пентиум-100“ с истински интелски процесор; на пода полетели парчета натрошена пластмаса, стъкла, откъснати разноцветни проводници и разсипани микросхеми, приличащи на мъртви хлебарки.

Дори след като виновникът за всички беди бил унищожен, ехото на разрушителната му дейност продължило да звучи. Например, три дена след убийствата на Централната улица всички градски проститутки били събрали в крайградската спортна база, и почервенелият от срам и недоумение заместник на кмета за връзки с обществеността им прочел приветствие, в което те кой знае защо били наречени лястовички, девойки и надежди на руския ски-спорт. Може да се приведат и още няколко подобни примера, но те не са особено интересни — освен един от тях, касаещ лично Ванюков.

След описаните събития той изпаднал в тежка депресия и отпътувал за извънградската си къща, приличаща повече на замък. При него идвали приятели и съратници, за да го утешат, и постепенно той се успокоил — в края на краищата такъв е животът. Упълномощеният за борба с организираната престъпност почерпил Ванюков с много добър марокански хашиш, и Ванюков заповядал на приближените си да го оставят на мира и се потопил за няколко дни във възпетия от Бодлер изкуствен рай, надявайки се да намери в него покой и забвение. Дали това му се е удало или не, никой не знае със сигурност — животът му бил прекъснат от трагичен случай, който със своята фантазмагоричност удиви дори водещия на колонката с криминална хроника във вестник „Вечерен Петроплавск“.

Нека се възползваме от реконструкцията на събитията, направена от милицията. Около осем часа вечерта на Ванюков била доставена странна пратка — обвит с плат сандък с прилични размери. Ванюков, който тогава тъкмо допушвал поредната цигара хашиш (тя после била намерена до тялото), небрежно отворил кутията и преди да успее да съобрази нещо, на гърдите му скочил гладният и полузадушен бултериер Муму.

Ние никога не сме пушили хашиш и не знаем какво именно е почувствал бедният кмет, когато от отворената клетка, покрита с няколко слоя опаковъчна материя, към него бързо и мълчаливо се хвърлил късокракият бял звяр с очи на Дън Сяопин. Можем само да предполагаме, че от екзистенциална гледна точка това е било едно от

най-силните преживявания в живота му. А причината за това събитие беше същата, както и за останалите бедствия в града — бултериерът бил пратен в спецкучкарника в същия ден, когато вирусът объркал всичките данни в паметта на компютъра, и вместо в тайнствения кучешки рай, озверелият Муму бил доставен на домашния адрес на кмета. Трудно е да се повярва, че това е случайно съвпадение, но другите обяснения са още по-малко вероятни.

Колкото и да е странно, но след като охраната на Ванюков намерила шефа си с разкъсано гърло и изражение на неописуем ужас на лицето, тя оставила кучето живо. Причина за това е обикновеният човешки шовинизъм — охранителите до такава степен са смятали животните за нищо, че са счели за нелепо да мъстят на едно куче за смъртта на човек. Очевидно от тяхна гледна точка това би било подобно на разстрела на тухла, паднала от покрива на нечия глава. Затворили Муму в бараката, а после, когато отминала суетнята, свързана с погребението, го върнали на дошлия да си го вземе инженер Герасимов, който скоро изчезнал в неизвестна посока.

След това го видели само два пъти — веднъж в магазина „Риболов“, където купувал бургия за пробиване на дупки в леда, и още веднъж — на следващата сутрин, в полето далеч извън града. Бил облечен в някаква нелепа хламида, ушита от старо памучно одеяло, мазна ушанка и висяща на рамото му платнена торба с дискети; кривата дървена тояга в ръката го правела да прилича на древен странник. Герасимов бил бинтован на няколко места, но имал просветлен, триумфиращ вид, и очите му приличали на два тунела, в края на които трепти неясна, колеблива, но все пак несъмнено присъстваща светлина.

---

[1] Намеква се за разказа на Тургенев „Герасим и Муму“, в който Герасим удавя в реката кучето си Муму. ↑

[2] В оригинала — „бугор“ (неравност, издатина). Едновременно в руския криминален жаргон „бугор“ означава човек с определено място в престъпната йерархия — близък помощник на мафиотски бос.

↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.